

Prestfoss i Sigdal, den 19. aug. 1952.

Til

Universitetets Oldsakssamling,

Oslo.

Vi skal herved få meddele at det på gården øvre Hov her i Sigdal, er funnet et sverd i jorda, under traktorpløying.

Funnet ble gjort ved at ploegen ble kjørt fast i en stor stein i jorda, de har tidligere ment at dette var fast fjell, og da den ble trukket tilbake fulgte det med en rund jernring. Den ble lagt tilside i farten, men da ringen ble rettet ut fikk de se at det var et sverd.

Det måler 90 cm. i lengde, klingens br. ved handtaket er 6 cm. En firkantet ganske massiv parerplate måler i lengde 9.5 cm. Handtakets toppstykke er tre-kantet. Handtakets lengde 9.8 cm.

Funnet ble gjort omkr. 200 m. fra det nærmeste huset på gården, og i leirholdig jord.

På nabogården Albjerk, som ligger omkr. 300 m. fra stedet hvor dette funnet ble gjort, er det i sin tid gjort et ganske rikt funn, som nå er i Oldsakssamlingen.

Gården øvre Hov ligger ved Båsheim i Sigdal, omkr. 45 km. fra Amot st. på Modum. Det er et meget gammelt sted.

Vi er takknemlig for å motta underretning om hva De ønsker det skal gjøres i dette tilfelle.

Gårdens eier, gårdbruker Gunnar Skatvedt, har uttalt ønske om at denne saken blir undersøkt nærmere så snart som mulig.

Deres forbundne

Sigdal og Eggedal

Bygdemuseum

O. O. Bakken.

O. O. Bakken.

Prestfoss i Sigdal, den 23. aug. 1952.

Til
Universitetets Oldsaksamling,
herr dr. Björn Hougen,
Oslo.

Mange takk for brev vedr. jordfundet på Hov her i Sigdal. - Jo, jeg skal mer enn gjerne se på stedet, og skal også foreta en forsiktig ettergraving. Men da det nå er åker på stedet, og den blir tatt i ganske nær framtid, så er det vel best å vente til eieren får den unna?

Så snart jeg får sett på saken skal jeg underrette Dem om hva jeg har funnet ut, slik at De kan bestemme nærmere hva som skal gjøres.

Jeg skal også underrette grunneieren om brevet Deres. Likeså skal jeg sørge for at sverdet blir sendt Dem ganske snart. Men da det ofte går biler til Oslo herfra, vil jeg prøve å få en av de til å ta det med.

Med vennlig hilsen,
Deres forbundne

O. O. Fekken
O. O. Fekken.

Palhous. 19/1-53. C.B.

oktober 1952

Til
Universitetets Oldsaksamling,
Frederiks gate 2,
Oslo.

Jordfunn paa gaarden Øvre Hov, Baasheim, Sigdal.

Under vaaronna i aar paa Øvre Hov i Sigdal, fikk Ole O. Strand jr. en bøyet jernting paa traktorploegen sin. Uten aa se nærmere paa den kastet han den bort ved nærmeste gjerde. Der støtte gaardens forrige eier, Olaf K. Bergan, paa den da han slo hakkeslaatt. Han undersøkte den heller ikke nærmere, men kort tid etter kom en nabo, Olaf O. Aasen, forbi, og han tok opp tingen, rettet den ut, - og fant at det var et sverd. - Bergan, som naa bor hos sin svigersønn paa gaarden, meldte fra til O. O. Bakken ved bygdemuseet. Sammen med formannen i museumsnemnda, Ole O. Reistad, reiste Bakken opp for aa se paa funnet. Umiddelbart etter meldte han fra om funnet til Oldsaksamlingen, og i brev av 21. august d. aa., ber dr. Bjørn Hougén Bakken reise der opp for aa foreta en forsiktig ettergravning. Samtidig ber han om aa faa det funne sverd sendt til Oslo. Dette er naa gjort for en tids siden.

Dette er sakens forhistorie, og paa grunnlag av dr. Hougéns brev reiste undertegnede sammen med Ole O. Reistad til Hov den 10. oktober, for aa se nærmere paa stedet hvor sverdet ble funnet.

Da stedet hvor sverdet befant seg ikke var avmerket, var det litt uvisst hvor man skulle begynne med undersøkelserne. Men etter anvisning av Olaf Bergan og gaardens eier, Gunnar Skatvedt, ble det gjort forsiktige forsøk med en spade, for om mulig aa treffe den steinen der sverdet hadde ligget. Strand hadde nemlig kjørt ploegen fast i en stein da han fant sverdet. Etter bare et par forsøk støtte spaden mot en stein, men da det i lange tider hadde vært aaker her, mente man at man kunne flekke bort det øverste torvlag uten aa risikere noe. Men plutselig hørte man at spaden var i berøring med jern, og man gikk da over til aa bruke murski til aa skrape bort jorden med. Man kom ogsaa ganske snart ned paa et brent jordlag, jorda var helt sort, og ikke mer enn 20 cm. nede i jorda støtte man paa en spidspiss. Skrapingen fortsatte, og 37 cm. nede kom et en-egget sverd tilsyne. I samme dybde fant man saa i rekkefølge: 1 pilspiss, 1 liten jernting, 1 sigdformet jernting, 1 bidsel og tilsist en liten pilspiss, - tilsammen 8 ting. Skrapingen fortsatte, og enda var det brent jord, men uten tegn til flere ting. Gravningen fortsatte likevel og litt etter litt kom en opplagt svak hvelvning av mindre steinheller tilsyne.

Man antok at dette var den øverste enden av en muret kiste, men at den nederste delen, mot syd, var gravet ut i tidens løp da graven ligger i en svak bakkeskraaning. Jorda over der er nesten steinfri, men rett ut for der hvor funnet ble gjort ligger en steinhaug langs gjerdet, og det er muligens stein som er kommet fram av graven og er kastet tilside etter som tiden har gaatt. - Det er gravet ned i en dybde paa omkring 80 cm., men jorda har ikke lenger tegn paa at det ligger noe der. Murhvelvningen er ikke rørt, da vi tenkte at Oldsaksamlingen muligens ville se paa stedet. Vi har ogsaa satt opp et traadgjerde rundt stedet slik at ikke folk og dyr skal komme til det foreløbig.

Men like før vi skulle reise hjem om aftenen kom vi til aa sette ned en tynn jernstaur nærmere gjerdet til naboeiendommen, og der støtte den mot en steinplate. Vi kastet forsiktig opp litt jord, og saa vidt vi kunne se var det ogsaa der flere smaa steinheller som laa paa hverandre. Men da det naa var blitt saa sent at vi ikke kunne faa gjort mer før mørket kom, fant vi det bedre ikke aa spade opp mer her. Vi kan saaledes ikke si hva som gjemmer seg der.

Dette er da hva vi har gjort. Men naa er spørsmålet hva som videre skal gjøres? Gaardbrukeren skal ha aaker paa det stykket vi har gjerdet inn, og

2)

maa saaledes ha pløyd det i høst sammen med den andre aakeren. Og naa ligger allerede snøen i aasene her, og vi har kuldegrader til hver natt. Saa tiden begynner aa bli knapp.

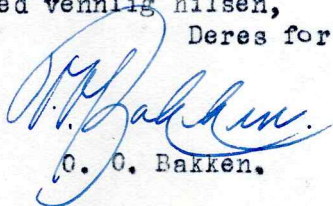
Vi legger ved et lite riss av murhvelvningen, og noen fotografier som vi tok, og som vi haaper er brukelig paa trass av skiftende sol og skygge skal bli sendt saa snart vi har faatt dem tilbake fra fotografen.

De funne ting blir postlagt samtidig med dette brev.

Gaarden Høy, eller Hoff, er et gammelt sted. Den ligger omkring 4 mil fra Aamot st. og 13 km. fra Prestfoss. Stedet er nevnt allerede i 1300-aarene. Jordfunnene er gjort øverst i jorden, like opp under aaskanten, der hvor en kan se langt ut over dalen.

Vi er takknemlig for aa høre fra Dem saa snart som mulig, gjerne i telefon nr. 83 Prestfoss.

Med vennlig hilsen,
Deres forbundne

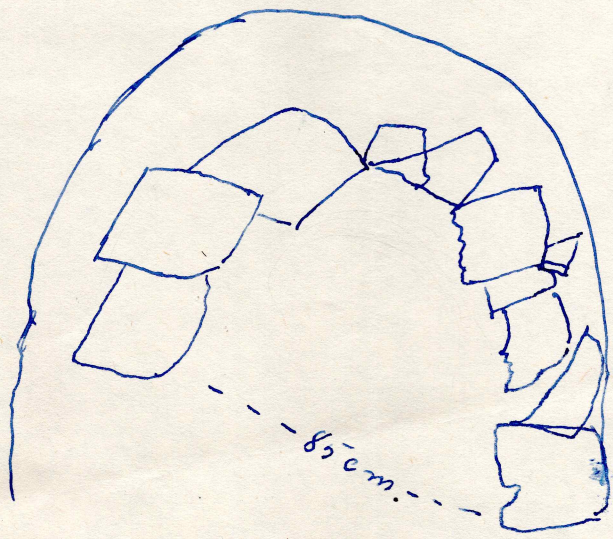
O. O. Bakken.

Øvre Hoff i Sigdal.

Omkring 1/2 m. ned
til øreste stein.

Gjerde.

Nygrar?

↓
Sydrast.

INNBERETNING

om ettergraving og befaring på Övre Hov,
Sigdal, Buskerud.

Den 16/10 dro undertegnede og stud. mag. art. Jens Storm Munch opp til Övre Hov, Båsheim, Sigdal for å foreta en etter-undersökelse av funnstedet for de oldsaker som O.O. Bakken sendte inn 15/10 (brev udatert). Da vi kom opp til funnstedet var steinhellene som Bakken har skissert i sitt brev for det meste rast ned og grava var halvfull av vann. Vi gröftet ut vannet og begynte så ettergravinga. Rundt grava som Bakken og Reistad hadde gravd ut fjernet vi matjorda i større omkreds, slik at vi kom godt og vel utenfor brandlaget. Det viste seg da at brandlaget strakte seg ca 1.5 m utenfor steinlegninga i retning nord. Ellers gikk det bare ubetydelig utenfor steinhellene. Kullaget var ca 10 cm tykt, med enkelte små biter brendt bein. Steinhellene nord for grava, som Bakken skriver om, ble gravd helt fri. Det viste seg da å være en noe uryddig samling av nokså små heller og alminnelig uregelmessig stein. Det ble ikke gjort noe funn her, bare noen spredte kullbiter.

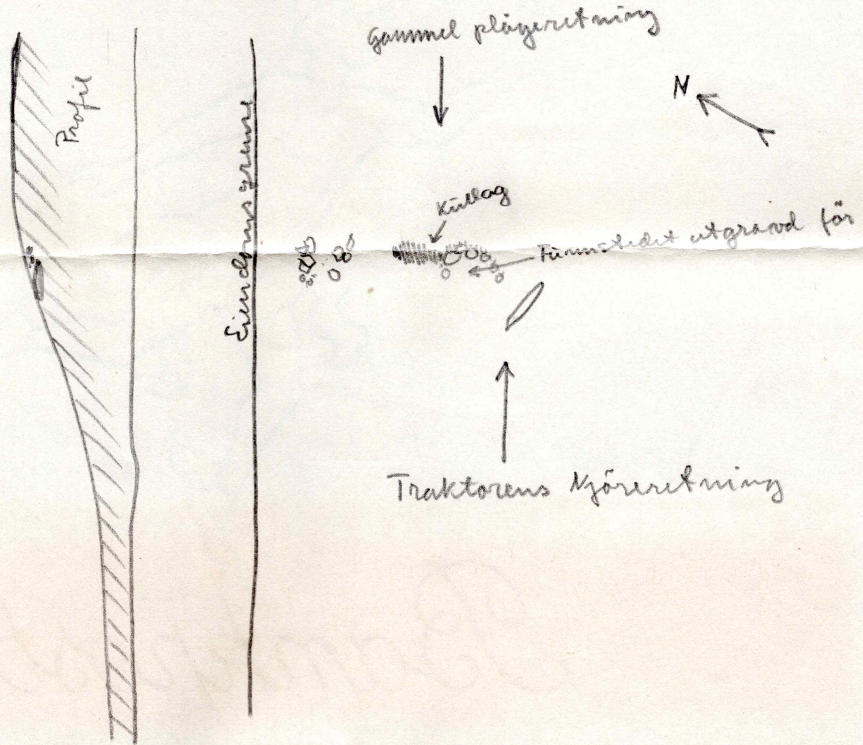
Da vi fylgte jorda på igjen stödde vi på en stor stein som lå like under overflata ca 1.5 m sør for funnstedet. Det viste seg å være en 1.6 m lang stein som spisset til i begge ender. Det er sannsynlig at det er en bautastein som har stått på eller ved grava. Steinen hadde ingen innskrift. Mannen som kjörte traktor der i vår og fikk det tveeggete sverdet på plogen hadde fortalt at han hadde kjört seg fast " i berg" den gangen han oppdaget sverdet (bandjernet som han sa). Det må temmelig sikkert være denne bautasteinen han kjörte seg fast i. Det var således rent slumpetreff at Bakken og Reistad traff på grava med en gang.

Traktoren kjørte nedenfra oppover. Plogen må derfor ha tatt med seg det tveeggete sverdet nedenfra. Når traktorføreren så oppdaget sverdet da han kjørte seg fast i bautasteinen må sverdet ha ligget et godt stykke nedenfor grava. På den annen side har de i alle år før de begynte med traktor pløyd utfor slik at det kan tenkes at sverdet opprinnelig kan komme fra graven, men er fraktet nedover av plogen.

--oOo--

Ose, 20/10-1952

Arak Siertil

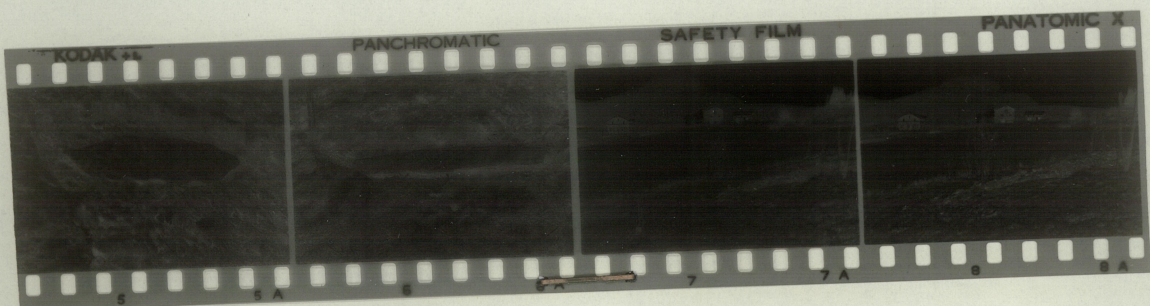
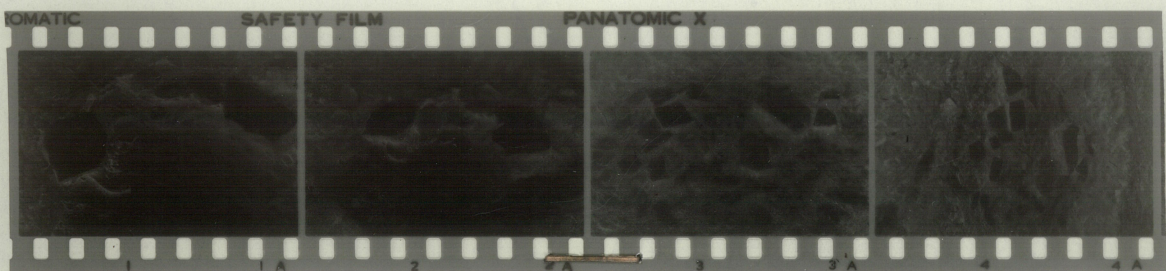
Hov, Båsheim, Sigdal: Buskerud

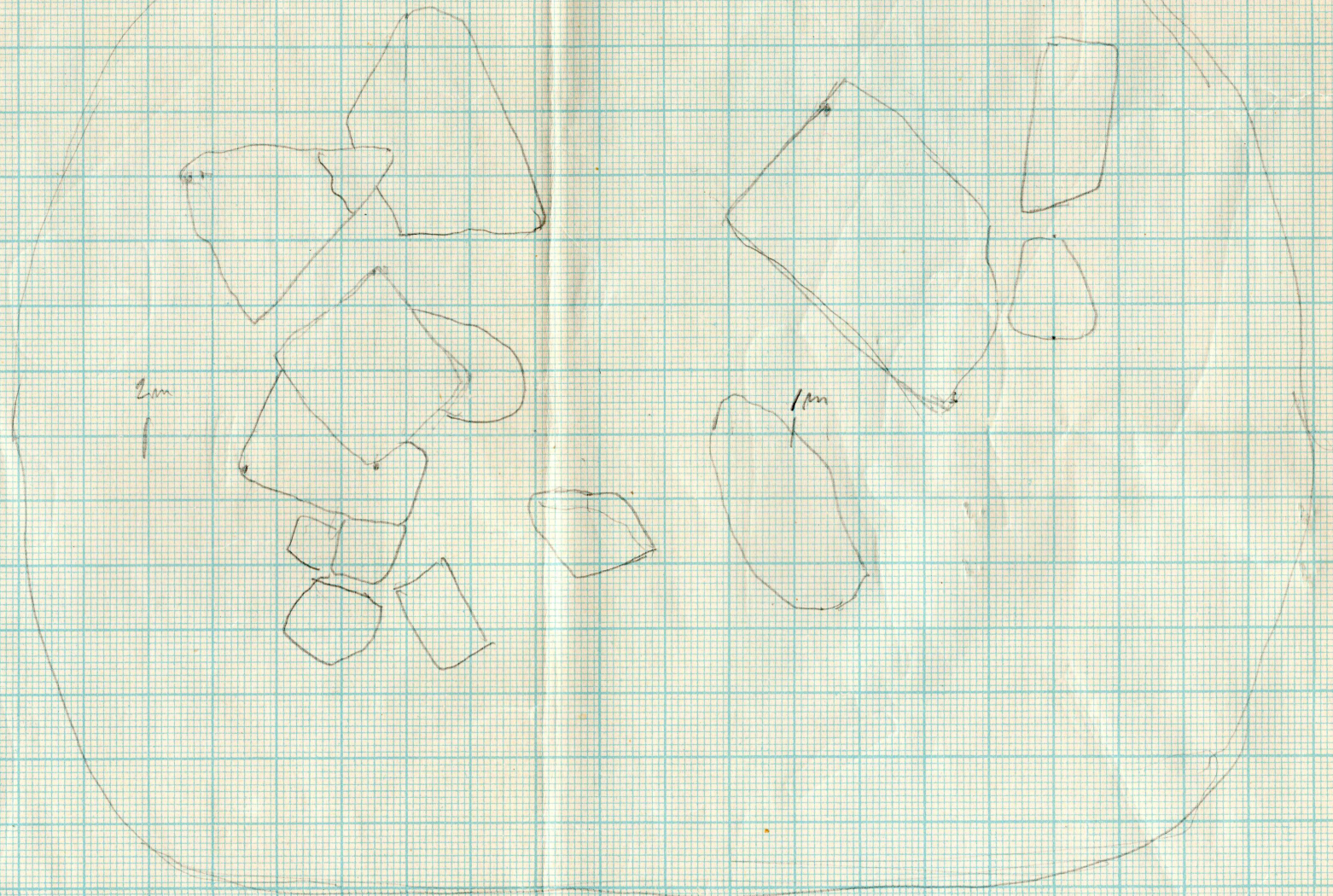
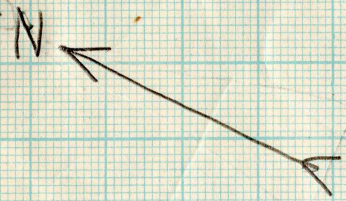
1-2: Steinhellene hvor funnet ble gjort av O.O.Bakken.

3-4. Steinlegginga nord for funnstedet (uten funn).

5-6. Bautasteinen.

7-8. Den igjenkastede graven og bautasteinen sett fra syd, Andersnatten i bakgrunnen.

Steinlegning NV for fannstedet
på Øvre Hov, Sigdal.